

Νώντας Σκυφτούλης: Έχει η υπεράσπιση των δικαιωμάτων αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά;

Έχει η υπεράσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων αντιεξουσιαστικά χαρακτηριστικά;

Παρά τις δημοκρατικές προθέσεις που συνίσταται στην νομική κατοχύρωση των πολιτικών ατομικών δικαιωμάτων ο κ. Χριστόφορος Σεβαστίδης (Δ.Ν- Εφέτη, Πρόεδρος της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων) έθεσε το ερώτημα με τη βεβαιότητα ότι είναι ήδη απαντημένο.

Με την εμφάνισή του στη ζωή ο άνθρωπος έχει ταυτόχρονα αυτονόητα ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς κανένα όρο εκτός της γέννησής του; ρωτάμε εμείς προκειμένου να δώσουμε μια απάντηση που μας αφορά όσο κανένα άλλο ερώτημα

Αν μπορούσαμε να απαντήσουμε με ένα ναι στο δεύτερο ερώτημα ίσως δεν θα χρειαζόταν να διευκρινίσουμε με πόσο λάθος βεβαιότητα θέτει το ερώτημα ο κ. Πρόεδρος. Λίγο πριν περάσουμε στην ουσία των ερωτημάτων καλό είναι να διευκρινίσουμε την πολιτικολογία γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα, η οποία είναι σίγουρα πιο ελαφριά από το διερώτημα του Προέδρου. Βέβαια το ερώτημα το έθεσε στους υπάκουους του Κυρίαρχου, του Λεβιάθαν συναδέλφους του, που είναι της αντίληψης μέσες -άκρες ότι ο κυρίαρχος κατέχει το προνόμιο της εξαίρεσης και αυτό είναι νόμιμο

Λοιπόν η Δεξιά καθόλη τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου είχε σαν ιδεολογική αιχμή του δόρατος έναντι του ανατολικού μπλοκ **τα ανθρώπινα δικαιώματα** και με αυτό εννοούσαν το δικαίωμα λόγου

,ελευθερίας μετακινήσεων συναθροίσεων και όλα τα τοιούτα . Με τη λήξη του ψυχρού πολέμου είναι η Αριστερά που παίρνει τη σκυτάλη υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και με αυτό τον τρόπο συνδέεται και ιστορικά με το γενικότερο πρόταγμα της σε μια νέα προοπτική. Έτσι η φιλολογία για τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν υπήρξε ποτέ στο παρελθόν τόσο πολύ διαδεδομένη και αποδεκτή και ο κίνδυνος του περιορισμού τους δεν ήταν τόσο έντονος όπως σήμερα. Τι συμβαίνει λοιπόν; Πως δύο αντίθετες πολιτικές δομές επικαλούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα οποία θέλουν να τα επιβάλλουν διαμέσου του κράτους ; Θα σας απαντήσω αμέσως.

Κ. Πρόεδρε όταν γεννιέται ο άνθρωπος το πρώτο πράγμα που κάνει μετά τις πρώτες ανάσες είναι να Πολιτογραφηθεί. Να εγγραφεί σαν πολίτης σε ένα δημοτολόγιο. Για να εγγραφεί και να πολιτογραφηθεί δεν αρκεί που γεννήθηκε σαν άνθρωπος αλλά θα πρέπει οι γονείς του -στην προκειμένη περίπτωση της χώρας- να είναι Έλληνες και το έδαφος που γεννήθηκε να ανήκει στο ελληνικό κράτος. Αίμα και Γη που λέει και ο Γερμανικός ρομαντισμός. Ταυτόχρονα με την εγγραφή πέφτουν στο σώμα του όλες οι νομικές ενσαρκώσεις είτε για να τον προστατεύσουν είτε για να τον περιορίσουν όχι σαν άνθρωπο αλλά σαν έλληνα. Από τη στιγμή της πολιτογράφησης είναι νόμιμος έλληνας και όχι άνθρωπος. Για να το κάνω ψιλά αν παρεμπιπτόντως γεννηθεί στο ίδιο δωμάτιο ένας άνθρωπος που οι γονείς του είναι από την Νιγηρία δεν μπορεί να πολιτογραφηθεί παρόλο που είναι άνθρωπος.

Αυτό που περιγράψαμε αποτελεί το πλαίσιο κυριαρχίας του εθνοκράτους πάνω στη γέννηση στο σώμα αλλά και στην ζωή του ανθρώπου μέσα στο εθνοκράτος και το πλαίσιο αυτό ανοίγει και κλείνει για το κράτος ή για τον υπήκοο ανάλογα με τους εκάστοτε συσχετισμούς. Πάντα όμως αυτά τα εκάστοτε πλαίσια, το κράτος είναι αυτό που τα επιβλέπει και τα επιτηρεί. Πρόκειται για πολιτικά δικαιώματα για δικαιώματα του πολίτη υπήκοο σε μια θεσπισμένη εξουσία και όχι ανθρώπινα από την άποψη ότι καμιά θεσπισμένη εξουσία δεν αναγνωρίζει τον άνθρωπο καθαυτό

παρά μόνο σαν πολίτη του. Τι μπορεί να γίνει σε έναν άνθρωπο ό οποίος δεν πολιτογραφείται ή δεν τον πολιτογραφούν με τη γέννησή του; Αυτός όχι μόνο σαν άνθρωπος δεν αναγνωρίζεται αλλά ούτε σαν πολίτης. **Είναι ο γυμνός άνθρωπος ο φονεύσιμος, ο χωρίς ύπαρξη.** Παράδειγμα ο τύπος του μετανάστη-πρόσφυγα που πνίγεται στο Αιγαίο για τον οποίον η ύπαρξη δεν είναι αναγνωρισμένη ούτε σαν πολίτη διότι δεν ανήκει σε κανένα εθνοκράτος.

Όλα αυτά είναι σχετικά πρόσφατα αλλά και από την αρχή της νεωτερικότητας και της πολιτικής φιλοσοφίας τα πράγματα ήταν ακόμη χειρότερα. Ο ίδιος ο Χομπς μας καλούσε να εκχωρήσουμε το σύνολο των δικαιωμάτων στον κυρίαρχο ηγεμόνα με την ανταποδοτικότητα να μας προστατεύει παρέχοντας μας ασφάλεια από τον διπλανό μας που συνεχώς επιβουλεύεται τη ζωή μας.

Μετά από αυτά νομίζω εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι οποιοδήποτε πολιτικό δικαίωμα κατακτάει η κοινωνία και ο άνθρωπος-πολίτης περιορίζει την εξουσία του κράτους. Ισχύει φυσικά και το αντίστροφο. Όταν το κράτος διευρύνει τα δικαιώματά του η κοινωνία περιορίζει τα δικά της. Αυτή η πάλη μεταξύ της πολιτικής κοινωνίας και της εξουσίας είναι αρνητική και αντίστροφη. Η πάλη λοιπόν για τα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα είναι κατεξοχήν αντιεξουσιαστική όχι φυσικά με την ιδεολογική έννοια αλλά με την αισθητή. Οποιοδήποτε χαρακτήρα και αν έχει ένα κρατικό καθεστώς λειτουργεί προκειμένου να διευρύνει την ισχύ του συσσωρεύοντάς την είτε μέσα από την ιδεολογία που το συνέχει είτε μέσα από την βία. Εξάλλου το Άουσβιτς δεν είναι μακριά.

Τις συνέπειες των πολιτικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων όμως τις υφίσταται σαν άνθρωπος (κρατική βία, φυλάκιση, θανατοπολιτική) αλλά τις απολαμβάνει σαν πολίτης. Αυτό ακριβώς που υφίσταται ο Κουφοντίνας αυτή τη στιγμή από την εξουσία του κράτους

Όσον αφορά τώρα τα ανθρώπινα δικαιώματα εκεί θα αρχίσουμε να μιλάμε όταν φτάσει η στιγμή ο άνθρωπος να αναγνωρίζεται επειδή

είναι άνθρωπος και αυτό προϋποθέτει μια κοινωνία χωρίς κυρίαρχο, ηγεμόνα και κράτος στον οποίο θα ανήκει νομικά ο γεννηθείς άνθρωπος. Αυτό φυσικά είναι μια άλλη κουβέντα πιο ανθρώπινη.

Νώντας Σκυφτούλης